

Zitos Paulauskaitės rankraščių archyvas. – Plungė, 2025.

Jonas Dūda : [buvęs partizanas J. Dūda pasakoja apie savo ir kitų partizanų kovas Alsėdžių, Platelių miškuose; tekste minimi partizanai: vadas A. Kubilius, kapitonas Kauneckas, Darbutas, Š. Jazdauskas, Petkevičius, A. Šervytis, S. Semsis, S. Grybauskas]; [Rankraštis] / Zita Paulauskaitė. – Šiauliai, 2001.12.28 – 1 lap.; Kompiuteriu rašytas tekstas vienoje lapo pusėje. – [Skaitmeninis objektas]

I. Dūda, Jonas

1. LLA. Partizanai.
2. Lietuva. Mažeikiai. Plungė. Alsėdžiai. Skripsnių k. Plateliai.
3. Rusija. Sibiras. Vorkuta.
4. Atsiminimai.

UDK: 908

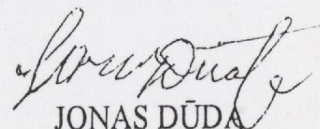
Saugojimo vieta: Kraštotyros skaitykla

GYVENIMO APRAŠYMAS

Aš gimiau 1922 m. vasario mėn. 13 d. Mažeikių valsčiuje, Naikių kaime, ūkininko šeimoje. Po metų tėvai nupirko ūkį Židikų valsčiuje, Bataičių kaime. 1940 m. baigiau Mažeikių gimnaziją. 1942 m. buvau įstojęs į Vilniaus Universiteto ekonomikos fakultetą, kuris vokiečių buvo uždarytas. Tada įsidarbinau Kretingos geležinkelio stotyje. Tais pačiais metais įstojau į LLA. 1944 m. rugpjūčio mėnesį su kitais LLA nariais buvau pasiūstas į Prūsiją specialiosios paskirties mokyklą, apmokymui partizaninei veiklai. Iš mokyklos grįžau 1944 m. lapkričio 17 d. sykiu su A.Kubiliumi, Š.Jazdausku, A.Šertvyčiu ir S.Semsiu į Alsėdžių valsčių, Skirpsnių kaimą. Mus išmetė su parašiutais iš vokiečių lėktuvo. Vėliau mane vadas A.Kubilius pasiuntė legalizuotis. Per pažįstamus įdarbino Alsėdžių progimnazijoje mokytoju, tikslu vesti žvalgybą apie strībų ir kagėbistų veiklą. Kadangi štabas buvo Skirpsčių kaime, 7 kilometrai nuo Alsėdžių, kur aš mokytojavau, tai beveik kiekvieną naktį būdavau štabe, turėdamas naujausias žinias ir visą tą laiką dalyvavau partizanų štabo veikloje. Dalyvavau priimančias siuntas iš tos mokyklos Prūsijoje, kur mus apmokė. Du kartus buvo atskridęs vokiečių lėktuvas per frontą ir mėtė konteinerius su parašiutais, kuriuose buvo ginklai, rusų karininkų uniformos, daug rusiškų rublių, už kuriuos pirkdavome maistą iš ūkininkų ir visą įrangą dokumentams daryti ir t. t. Pamenu per 1945 metų Velykas, man būnant štabe, prieš aušrą mums pranešė, kad strībais apsupo Mažrimų ūkį ir suėmė tuo metu ten buvusius partizanus. Pranešti partizanų būriui nebuvo kada, mes visi štabo darbuotojai: vadas Kubilius, Jazdauskas, Grybauskas, Petkevičius, Šertvytis ir aš griebėme ginklus ir bėgome jų vaduoti. Mažrimų ūkis buvo maždaug už 300 metrų, tai mes greitai, atsidūrę ten, atidengėme automatų ugnį. Nežiūrint, kad jų buvo daug daugiau, bet jie, truputį pašaudę, pradėjo bėgti, palikę savo belaisvius. Mes trys išlaisvinome, vieną jie spėjo nušauti.

1945 metų balandžio mėnesį, suėmus vadą Kubilių, man buvo įsakyta tuoj pat mesti mokytojavimą ir grįžti į štabą. Man, grįžus į štabą po kelių savaičių, prie štabo įvyko didelės kautynės su strībų, kagėbistų ir NKVD daliniais., kuriuose dalyvavau ir aš. Iš mūsų kapitonas Kauneckas žuvo, kapitoną Darbutą paėmė sužeistą ir dar mūsų keletą lengvai sužeidė. Po to štabas įsikūrė Platelių miškuose žeminėje. Būdamas Žemaičių Legiono štabo nariu, veikiau su kitais štabo nariais kartu. Pagrindinis štabo uždavinys buvo visus Žemaitijos partizanų būrius prijungti prie partizanų Žemaičių Legiono štabo, kad būtų vienas koordinacinis centras ir nebūtų jokių savivaliavimų. Šitam skyriui štabe vadovavo S.Grybauskas. 1945 metų rugsėjo 1 d. vado buvau pasiūstas į Luokės miškus susitikti su Luokės ir Žarėnų miškuose esančiais partizanų būrių vadais, tikslu tuos būrius prijungti prie Žemaičių legiono štabo. Vykstant į Luokės miškus buvau išduotas ir areštuotas. Buvau nuteistas dvidešimčiai metų katorgos darbų ir išvežtas į Vorkutą. 1956 m. rugsėjo 25 d. per teismą buvau paliuosuotas be teisės grįžti į Lietuvą. Kadangi negalėjau grįžti į Lietuvą, todėl dirbau toje pačioje anglių kasykloje iki 1978 m. Vėliau persikėliau gyventi į Vitebską ir čia išgyvenau iki 1999 m. sausio mėn. Į Lietuvą grįžau 1999 m. sausio mėn. dabar gyvenu Šiaulių raj. Ginkūnų paštas, Žiburių 13.

2001-12-28

JONAS DŪDA

LIETUVIŲ FONDO DR. ANTANO RAZMOS VISUOMENINĖ PREMIJA

Lietuvių fondas 2004 metais skiria nedalomą 25 000 dolerių VISUOMENINĘ PREMIJĄ 1990 metų Lietuvos nepriklausomybės atkūrimui ir lietuviybės išsaugojimui per 50 metų trukusią sovietinę Lietuvos okupaciją prisiminti.

SĄLYGOS PREMIJAI GAUTI

Lietuvių fondo dr. Antano Razmos visuomeninė premija skiriama visuomenininkui arba visuomeninei organizacijai už visuomeninius darbus bei laimėjimus vienoje ar keliose iš šių sričių:

1. Lietuviybės išsaugojimas užsienyje arba Lietuvoje.
2. Nepriklausomos Lietuvos valstybės atkūrimas.
3. Lietuvos valstybingumo išsaugojimas.
4. Aktyvus dalyvavimas spaudoje dėl Lietuvos valstybingumo išsaugojimo.
5. Aktyvus dalyvavimas spaudoje dėl lietuviybės išsaugojimo.
6. Aktyvus dalyvavimas tautiniuose arba tarptautiniuose suvažiavimuose už Lietuvos valstybingumą.
7. Aktyvus dalyvavimas tautiniuose ir tarptautiniuose suvažiavimuose už lietuviybės išsaugojimą.
8. Tautinių arba tarptautinių organizacijų parama Lietuvos valstybingumui išsaugoti.
9. Tautinių arba tarptautinių organizacijų parama lietuviybei išsaugoti.

PASIŪLYMAI PREMIJAI GAUTI

Lietuvių fondo dr. Antano Razmos visuomeninei premijai gauti pasiūlymus gali teikti atskiri asmenys arba organizacijos, rekomenduodamos visuomenininką arba visuomeninę organizaciją. Pasiūlymuose reikia nurodyti, ką siūlo, kodėl siūlo, už kokius darbus siūlo.

Premijai gauti negalima rekomenduoti savęs arba savo organizacijos. Tokie pasiūlymai nebus svarstomi premijos komisijoje.

Pasiūlymuose turi būti nurodyti siūlytojų (rekomenduojančių asmenų) vardai ir pavardės arba organizacijų pavadinimai, pirmininkų vardai ir pavardės, adresai, telefonai, parašai.

Pasiūlymai raštu yra siunčiami ne vėliau kaip **iki 2004 m. birželio 30 d.** LF dr. Antano Razmos visuomeninės premijos komisijos pirmininkui šiuo adresu:

Vytautas Kamantas

LF visuomeninė premija

1107 Pinewood Dr NW

Grand Rapids MI 49544 USA

Tel. 616 791 73 33, faks. 6167917888, el. paštas: Kamantas@aol.com

Reikalui esant, papildoma informacija gali būti pateikiama kaip priedas prie pasiūlymo. Pasiūlymai, kurie neatitiks premijai gauti keliamų sąlygų, nebus svarstomi premijos komisijoje.

Lietuvių fondo dr. Antano Razmos visuomeninės premijos komisiją sudaro 6 asmenys:

prof. dr. Benediktas Juodka, Vytautas Kamantas, Angelė Karnienė, Dalia Kuodytė, prof. dr. Julius Šmulkštys, prof. dr. Antanas Tyla.

L.R. Mūzy malūnas 2004.04.13 № (U84) (1300-29)